

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

Перекладачі використовують метод комбінації, тобто поєднання еквівалентного перекладу і семантичного розвитку.

3. Прямий або буквальний переклад.

Даний підхід можливий у випадку відсутності у назві культурно-специфічних компонентів (екзотизми, реалії і т.п.) і конфлікту форми та змісту. Сюди також можна віднести такі прийоми перекладу, як транскрипція і транслітерація, наприклад: “*Silent Hill*” – “*Сайлент хіл*”, “*David Copperfield*” - “*Девід Конерфільд*”[2,66]. Прямий переклад не завжди є вдалим, так як може призвести до втрати додаткового смислу, закладеного у назві.

Отже, адекватність перекладу заголовків кінофільмів з англійської мови має важливу ціль, що полягає у правильності презентації культури іншої країни, що відображається через фільм. Від вибору підходу до перекладу заголовку залежить правильне розуміння глядачами фільму та культури в цілому.

1. Латышев Л. К. Технология перевода. – М., 2007. – 320 с.
2. Милевич И. Г. Стратегии перевода названий фильмов // Русский язык за рубежом. 2007. – №5. – С. 65– 71.

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ПАРЕМІЙ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Корж Е. Ф.

(Сумський державний університет)

Рафалович Н. В.

(Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки).

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Швачко С. О.

Прислів'я сягають своїм корінням у давню давнину. Багато з них з'явилися ще тоді, коли не було писемності. Прислів'я можуть демонструвати індивідуалізм, схильність до недоторканності приватного життя. Приказка-є номінативною одиницею, яка не несе конкретного вплива на адресата.

Об'єктом дослідження є прислів'я та приказка в англійській та українській мовах, як складова частина фразеології, а предметом труднощі їх перекладу. Актуальність полягає в недостатньо розкритому питанні перекладу англійських прислів'їв українською

мовою. Проблематикою перекладу англійських прислів'їв займалися такі вчені: П. Г. Єрченко, О. В. Кунін, В. П. Феліцина, Р. К. Мін'яр-Белоручев та інші.

Прислів'я та приказки відрізняються своєю граматичною та стилістичною структурою. Прислів'я виражає закінчену думку, загальне судження. Приказка – короткий образний вислів, частина судження. Наприклад:

1) *Catch the bear before you sell the skin*

букв. Злови ведмедя, перш ніж продаси шкуру;

екв. Не діли шкіру невбитого ведмедя [1, 205];

2) *A cat in gloves catches no mice*

букв. Кіт в рукавичках мишей не зловить;

екв. Без праці не витягнеш і риби зі ставка [2, 6].

На сьогоднішній день існує багато способів перекладу паремій англійською та українською мовами:

1) Еквівалент

англ. *Children and fools must not play with edged tools;*

укр. Дітям і дурням не можна дозволяти гратися гострими інструментами [1, 213].

2) Калькування

англ. *A man is a wolf to a man;*

укр. Людина людині вовк [1, 87].

3) Підбір псевдовідповідника

англ. *Catch the ball before the bound;*

укр. Поперед батька в пекло;

досл. Спіймати м'яч перед межею [1, 205].

4) Частковий відповідник

англ. *The fox may grow grey, but never good;*

укр. Горбатого могила виправить;

досл. Лисиця може сивіти, але ніколи не добріти [1, 191];

англ. *Cat shuts its eyes when stealing.*

5) Описовий переклад

англ. *Grasp the nettle and it won't sting you;*

укр. Чия відвага, того й перемога [1, 211].

Серед труднощів перекладу паремій український дослідник Ж. Г. Мацак зазначає:

1) відсутність відповідного прислів'я у мові перекладу;

2) етноспецифічність прислів'їв, їх відмінності у національній забарвленості (необхідність, з одного боку, збереження національного

колориту, а з другого боку, певної локалізації, яка не була б занадто значною) [3].

Серед лінгвістичних атракторів перекладацької практики виокремлюються основні принципи перекладу лексичних засобів, а саме: орієнтуватися на контекст; дотримуватися стилістичної спрямованості; враховувати індивідуальний стиль автора; орієнтування на основний словниковий фонд.

Паремії формують більшість тематичних груп, відображуючи досвід народу, тому важливим аспектом щодо подальшого вивчення особливостей перекладу англійських пареміологічних одиниць вбачається у дослідженні та аналізі мовних засобів їх реалізації (фонетичні, лексико-граматичні і стилістичні).

1. Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник / К. Т. Баранцев // К.: Т-во «Знання», КОО, 2006. – 1056 с.
2. Гварджаладзе И. С., Мchedlishvili Д. И. Английские пословицы и поговорки / И. С. Гварджаладзе, Д. И. Мchedlishvili // Изд.: «Высшая школа». – 1971. – 77 с.
3. Мацак Ж. Г. Паремія як перекладацька проблема / Ж. Г. Мацак. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/15_DNI_2008/Philologia.

ЛІНГВОКОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ГЕНДЕРНИХ КОНСТРУКТІВ (НА ПРИКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ)

Костенко В. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, професор Кобякова І. К.

У останні десятиліття у сучасній лінгвістиці проблема «стать і мова» набуває особливої актуальності. У центрі уваги цих досліджень знаходяться соціальні й культурні фактори, що визначають відношення культури та суспільства до чоловіків і жінок, поведінку індивідів у зв'язку з приналежністю до тієї чи іншої статі, стереотипні уявлення про чоловічі та жіночі якості – усе, що переводить проблематику статі з області біології в сферу соціального життя й культури.

Сьогодні гендер розглядають як соціальний конструкт, реально існуючу систему міжособистісної взаємодії, за допомогою якої